

KLÍČE K NEBESKÉMU KRÁLOVSTVÍ

27.8.2023, Kamil Vystavěl

Matouš 16,13-20: Když Ježíš přišel do končin Cesareje Filipovy, ptal se svých učedníků: "Za koho lidé pokládají Syna člověka?" Oni řekli: "Jedni za Jana Křtitele, druzí za Eliáše, jiní za Jeremiáše nebo za jednoho z proroků." Řekl jim: "A za koho mne pokládáte vy?" Šimon Petr odpověděl: "Ty jsi Mesiáš, Syn Boha živého." Ježíš mu odpověděl: "Blaze tobě, Šimone Jonášův, protože ti to nezjevilo tělo a krev, ale můj Otec v nebesích. A já ti pravím, že ty jsi Petr; a na té skále zbuduji svou církev a brány pekla ji nepřemohou. Dám ti klíče království nebeského, a co odmítneš na zemi, bude odmítnuto v nebi, a co přijmeš na zemi, bude přijato v nebi." Tehdy nařídil učedníkům, aby nikomu neřikali, že je Mesiáš.

Kdo je Ježíš?

Za koho mě lidé pokládají? Co si asi o mě ostatní myslí? Občas se ptáme podobně: Třeba u zrcadla se zvláštním kusem oblečení na sobě - co by si o mě řekli lidé, kdybych v tomto vyšel na ulici? Nebo když zažijeme a uděláme něco pořádně trapného, tak nám fantazie ochotně vykresluje, co si asi teď o nás pomyslí kolegové, sousedé a známí.

Ježíš nechodil neobvykle oblečený. Ani se neznemožnil na veřejnosti. Nicméně ledacos už vypustil z úst, ledaskoho už potkal a nejednou se při tom setkání zachoval docela neobvykle. Jaký to všecko asi mělo efekt? Jak to asi zapůsobilo? Pravda, Ježíš nebyl zrovna dvakrát sběhlý v metodice průzkumu veřejného mínění. A tak se prostě a přímočaře zeptal těch, kterým důvěřoval. A my doufejme, že učedníci mu prostě a přímočaře odpovídali. Snad ani nepřeháněli, nezveličovali, snad ani nezamlčovali něco důležitého, co si veřejnost o jejich mistru šuškala.

"Za koho lidé pokládají Syna člověka?" Oni řekli: "Jedni za Jana Křtitele, druzí za Eliáše, jiní za Jeremiáše nebo za jednoho z proroků." To je dost vysoké mínění. O kom bychom nyní řekli, že je prorok? Jinými slovy, kde slýcháme nebo čteme názory a postoje, které by byly natolik přesvědčivé, že nám pomáhají zorientovat se v našem životě? Jsou to možná někteří novináři – nebo vzdělanci (třeba sociologové, historikové, politologové, filosofové či religionisté) – někdo rád naslouchá psychologickým výkladům – možná máte nějakého přítele, důvěrníka, s nímž se sdílíte a čerpáte od něj... zdá se mi, že rozhodně potřebujeme proroky a mudrce pro nynější časy. Ani Ježíšova doba nepatřila k jednoduchým časům. A mnozí lidé v něm spatřovali proroka, mudrce, který by jim pomohl zorientovat se ve složitostech tehdejšího světa.

A Ježíš se dotazoval dál: "A za koho mne pokládáte vy?" Mít mudrce, který napomáhá zorientovat se v životě, to je dobré a potřebné. Ale učedníci si s tímto postojem nevystačili. Očekávali ještě něco dalšího, něco navíc, něco, co proniká hlouběji do duše a do srdce, něco, co jde až k samotné podstatě člověka. Šimon Petr odpověděl: "Ty jsi Mesiáš, Syn Boha živého."

Jasně i těch proroků a mudrců je jako šafránu. Petr však zvolil slova, která jsou daleko závažnější. Petr jako kdyby řekl: Ty jsi jedinečný, nenahraditelný, neopakovatelný, zcela mimořádný. Jsi člověk, který nemá sebemenší obdoby; člověk, který má k Bohu a tedy ke smyslu lidského života blíže než kdokoli z nás. Petr pravil: Z našeho hlediska, z naší perspektivy a pro nás osobně jsi naprosto jedinečný. Změnil jsi nám život tak zásadně, jako kdyby skrze Tebe se nás dotýkal a k nám promlouval samotný Bůh. Pro nás jsi synem živého Boha.

Kdo jsem já?

Rád bych zde na chvíli zastavil povídání o tom biblickém oddílu. A tu Ježíšovu otázku položím ještě jednou. *Za koho mě lidé pokládají?* Ta otázka zní, jako kdyby sám nevěděl, kým je, jako kdyby si najednou nebyl jistý, co je vlastně zač. A upřímně řečeno, něco takového se občas stává i mně. Kdo vlastně jsem? Co jsem zač? A za koho mě lidé pokládají? To je obrovsky zajímavá otázka a možná to chce čas a klid na to, abychom na ni našli patřičnou odpověď. Kdo

vlastně jsem? Co bych sám o sobě pravdivě mohl říci?

Mínění druhých mi může snad trochu pomoci. Ale také se mohou druzí lidé o mě zmýlit. Mohou pokřivenou představu, protože mě dost dobře neznají, protože se mnou zažili jen 15 dnů v roce a vůbec netuší, co jsem dělal a říkal v těch zbývajících 350 dnech.

A totéž platí obráceně. Mohu si udělat dostatečně jasný a přesný obrázek o někom, komu nevěnuji dostatečnou pozornost? Mohu snad vědět, co je zač tenhle soused a tahle spolupracovnice, když jsem s nimi párkrát poklábosil, ale nikdy jsem jim soustředěně nenaslouchal? Jistě, něco málo o druhém vím, několik hrubých obrysů jsem odkoukal. Detaily si už samovolně dokresluji a dobarvuji sám. A je dosti pravděpodobné, že budu muset dříve či později sáhnout po gumě a opravit to, co jsem si dokreslil a domyslel chybně.

Od koho to věděl?

Zpátky k biblickému vyprávění. *Ježíš Šimovu Petrovi odpověděl: "Blaze tobě, Šimone Jonášův, protože ti to nezjevilo tělo a krev, ale můj Otec v nebesích. A já ti pravím, že ty jsi Petr; a na té skále zbuduji svou církev a brány pekla ji nepřemohou..."* Odkud Petr mohl vědět, co je Ježíš zač? Jak na to přišel? Inu, jednoduše, prostě trávil s ním hodně času. Viděl a slyšel, naslouchal a ptal se, něco už spolu zažili, měli spolu srdečný vztah. A právě tento proces bytí spolu, tento úžasný proces, kdy lidé mají srdečný vztah, takže jeden druhého obohacuje, o tom Ježíš říká: objevil jsi něco, co ti zjevil můj Otec v nebesích. Nebeský Otec lidem zjevuje svou pravdu a své dobré zprávy skrze proces, když lidé jsou spolu, když jeden druhému naslouchá, když lidé pěstují srdečný vztah.

A tak když bychom chtěli ověřit, co je Ježíš zač, když bychom chtěli zjistit, co je na tom pravdy, že Ježíš je Mesiáš, syn živého Boha, máme možnost. Máme možnost podobně jako Petr trávit s ním čas. A právě tak můžeme poznávat, co jsou zač lidé, kteří nás obklopují. Nebeský Otec takto dává nám objevovat, kdo jsou naši bližní zač, když s nimi jsme, když na ně máme čas.

Klíče Božího království máš v ruce

Ty jsi Petr (neboli skála) a na této skále zbuduji svou církev a brány pekla ji nepřemohou. Dám ti klíče království nebeského... Někdy se říká, že Petr vyslovil to správné slovo, otituloval Ježíše příhodným titulem a Ježíš řekl – správně, bratře, správně jsi pochopil, a na tomto správném slovu, na této pravdivé věroučné formulaci bude církev po věky věků stát. Ve skutečnosti však církev nestojí na tom, jakými tituly pojmenováváme Ježíše. Ostatně on sám hned vzápětí učedníkům nařídil, aby nikomu o titulu Mesiáš neříkali. Lidé mají skutečnou Ježíšovu totožnost objevit a zakusit jinak než podle titulu.

Spíše než Petrovo vyznání je pro církev životně důležitý ten proces, který Petr a Ježíš společně s dalšími prožívali – proces bytí spolu, být s lidmi, kteří nás obklopují. Ježíšova aktivita vždycky zahrnovala tento prvek – byl s lidmi, trávil s nimi čas, objevoval, kým jsou, naslouchal, pozoroval, zjišťoval, co jsou zač, vytvářel srdečné a otevřené lidské vztahy. A proto také mohl druhým tak účinně pomáhat. Proto mohl říkat správné slovo ve správný čas, proto se mohl dotknout tam, kde bylo třeba a uzdravit.

Klíčem ke království nebeskému je srdečný mezilidský vztah. Tento klíč mají v ruce či v kapse všichni lidé a Ježíš nás povzbuzuje a vyučuje, jak ty klíče používat. A církev tu je od toho, aby se lidé setkávali, aby budovali srdečné a otevřené vztahy, aby tak se odemykalo Boží království. A v těch jedinečných chvílích Hospodin zjevuje lidem svoji pravdu, lidé jsou osvobozováni, Kristus neviditelně kráčí světem, dotýká se našich bolestí, léčí nemoci a očišťuje od špíny. Tímto děním, skrze lidské srdečné vztahy církev zůstává věrná svému mistru a pekelné brány ji nemohou pohltnout.